

II.

Т Е Л Е Г Р А М

Његова Светлост Књаз Српски, Његовој Светлости
великом везиру у Цариграду.

Част ми је известити вашу Светлост да потврђујемо и потпуно одобравамо Протокол, у ком су углављене основе за обнову одношаја између Високе Порте и Србије онако, како су га потписали наши особити одасланици, господа Ф. Христић и Д. Матић, као и објашњења и уверења, која су дали наши одасланици Високој Порти, и која се свршише тиме, што се обнови *status quo* какав беше између Високе Порте и кнежевине до месеца Јуна прошле године. Србија, враћајући се на тај начин у пуна своја права, повластице и слободе (имунитете), које је до тада уживала, прима с особитим осећањем верности обвезе, које излазе из фермана даних у различним епохама, и којима ферманима сизеренски двор беше показао своју бригу и поверење према српском народу и његову књазу. До Његовог Величанства Султана стоји сад да прогласи званично, да су обповљени одношаји кнежевине Србије са Сизеренском силом *на уговореној основи*.

Београд, 18. Фебруара, 1877.

III.

Ф Е Р М А Н

КЊАЗУ МИЛАНУ.

ЊЕКА СЕ ВЕЧИТО СЛАВИ!

Наша царска брига ишла је увек за оним, што могаше допринети да се учврсти мир и напредак кнежевине Србије, која је састатни део нашега царства, и да обезбрижи срећу и успевање њезиних становника. Слободе (имунитети) и повластице у царским хатима, изданим у различним епохама, смерале су само на то, да остваре ту жељу. Јасан доказ наше особите добре воље према народу Српском, с обзиром на његову осведочену верност према нашој царској влади, био је такођер дан особитом одлуком, по којој чување царских градова у Србији би поверено кнежевини. Одношаји поверења и искрености између кнежевине и Сизеренског Двора беху на тај начин чврсти и све то развијенији, али на један пут, поред свих трудова наше царске владе за одржање постојећег реда ствари, били смо немилостиво дирнути, видећи да се не могаху предупредити несрећни догађаји, који претише дубоко да потресу како унутрашњи положај Србије, тако и њезин положај према Сизеренском Двору.

На предлог који је учинила наша царска влада у намери, да се поврати мир, да се Србији уштеде

ратне невоље, и који је смерао на то, да се Србија врати у стање, које је заузимала пре последњих несрећних догађаја. Ви сте послали с пуномоћствима у Цариград многопоштовану господу Христића и Матића (Нека им се част умножи!). У преговорима који су вођени између њих и наше Високе Порте, они су јој усмено и писмено објаснили и дали уверења, по којима стоје добри, да ће се сдржај фермана, даних у различним приликама, брижљиво чувати, да ће се вршити обвезе које је Србија узела на се у накнаду за повластице и слободе своје, и да се у напредак не ће допуштати ништа што би кадро било да материјално и морално помете добре одношаје Србије с нашом владом.

Како су та објашњења и уверења обновила и утврдила наше царско поверење у верност и искреност кнежевине и народа Српског, то смо одобрили и потврдили повратак *status quo ante*, и као што је наше царско помиловање дано овим становницима суседних области, који, за време догађаја, о којима је реч, пребегаше и тражише уточишта у Србији, тако је исто обезбрижен повратак к својим кућама и оних становника кнежевине, који пребегаше к нама. Ми смо уверени, да ћете Ви и Народ Српски оценити ово уређење, као очевидни доказ нашег царског поверења и наше царске наклоности према вама, и да ће те настојати око тога, да се испуне обвезе кнежевине према нашој царској влади.

Овим нашим царским ферманом, који се вама шаље снабдевен нашом царском потврдом, проглашено је, на тој основи, да се повраћа стање *status quo ante*, и да су потребне заповести издане куд треба, да се оставе она места преко обележене (демаркационе) линије, која држи наша војска.

Дано 18. сафера 1294. $\frac{4. \text{ марта}}{20. \text{ фебруара}}$ 1877.